



Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Brüssel, 20. detsember 2007

TÄISKOGU ISTUNGJÄRK

12.–13. DETSEMBER 2007

KOKKUVÕTE VASTUVÕETUD ARVAMUSTEST

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused on tervikuna kättesaadavad Euroopa Liidu ametlikes keeltes komitee kodulehel:

http://eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/index_en.asp

Täiskogu istungjärgul osalesid Euroopa Komisjoni volinikud **Mariann FISCHER BOEL** ja **Viviane REDING**, kes võtsid vastavalt sõna järgmistel teemadel „Ühise põllumajanduspoliitika hetkeseis” ja „Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused”. Lisaks anti kõnealuse istungjärgu ajal kolmele laureaadile üle EMSK kodanikuühiskonna auhind 2007.

1. LISSABONI STRATEEGIA

• *Lissaboni strateegia rakendamine: hetkeolukord ja tulevikuväljavaated*

– **Raportöörid:** Joost VAN IERSEL (tööandjad – NL)

Miklós BARABÁS (erinevad elualad – HU)

– **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1428/2007 lõplik – CESE 1715/2007

– Põhipunktid

Komitee arvab, et Lissaboni strateegia rakendamist ei saa piirata vaid poliitikute, seadusandjate ja kõrgetasemeliste rühmadega. Kahel põhjusel peaks see olema protsess **kõigi jaoks, kõigiga koos ja kõigi poolt:**

- parimate võimalike lähenemisviiside kindlaks tegemiseks on soovitatav paljude ühiskonnarühmade panus;
- rakendamine liikmesriikides sõltub valdavalt kõigi asjaomaste sidusrühmade koostööst.

Väga oluline on rakendamine ja selle kindlustamine üldiste sihtide, mõõdetavate eesmärkide ja ajakavade abil. Organiseeritud kodanikuühiskond tervikuna ja eelkõige riiklikud majandus- ja sotsiaalnõukogud saavad tõhusalt osaleda puudujääkide määratlemisel ja jätkusuutlike lahenduste leidmisel.

Väga kasulikuks võib osutada riiklike reformikavu ja Lissaboni tegevuskava puudutatav arvamustevahetus ja tavade tutvustamine riiklike majandus- ja sotsiaalnõukogude hulgas. Komitee võiks olla selle arutelu foorum.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib, et Euroopa Ülemkogu annaks komiteele volitused avaldada igal aastal aruanne, milles on kättesaadav teave kodanikuühiskonna ja olemasolu korral riiklike majandus- ja sotsiaalnõukogude üldise panuse kohta Lissaboni strateegia edusammudesse, tuues muu hulgas välja konkreetset soovitusi ja soovitatavad parandused.

– **Kontakt:** *Jüri Soosaar*

(Tel: 00 32 2 546 96 28– e-post: juri.soosaar@eesc.europa.eu)

2. TOODETE TURUSTAMINE

- ***Toodete turustamine / akrediteerimine ja turujärelevalve***

- Viide: KOM(2007) 37 lõplik – 2007/0029 COD

- ***Toodete turustamise ühine raamistik***

- Viide: KOM(2007) 53 lõplik – 2007/0030 COD

- ***Riiklikud tehnilised eeskirjad / turustatavad tooted***

- Viide: KOM(2007) 36 lõplik – 2007/0028 COD – CESE 1693/2007

- **Raportöör:** Antonello PEZZINI (tööandjad – IT)

- **Põhipunktid**

EMSK toetab komisjoni algatust koostada **õigusaktide pakett** kõnealuses valdkonnas järgmistel tingimustel:

- vastastikuse tunnustamise põhimõtte tõhus ja ühtne rakendamine,
- turujärelevalve tugevdamine,
- ELi ühine akrediteerimissüsteem, mis tagab avalike üldhuviteenuste osutamise,
- akrediteeritud sertifitseerimisasutuste ühtne pädevustase,
- rangemad valikukriteeriumid ja ühtlustatud valiku kord vastavushindamise osas,
- suurem, süstemaatiline ja pidev koostöö liikmesriikide asutuste vahel,
- CE-vastavusmäärgise parem õiguslik kaitse, vältimaks liiga paljude märkide põhjustatud segadust,
- toodete turuleviijate vastutuse täielik kindlakstegemine ja määratlemine,
- kehtivate tekstide ühtsem ja järjepidevam õigusraamistik, kõrge kooskõlastatuse ja minimaalse halduskoormuse tasemega,
- kõigi turuleviidud toodete järgitavuse tagamine,
- proportsionaalsuse põhimõtte täielik rakendamine sertifitseerimise nõuete ja menetluste osas, eelkõige väikeettevõtete ja mittemasstoodete või väikestes kogustes toodetud toodete korral,
- turu kõigi osapoolte, eelkõige tarbijate, täielik kaasamine,
- selgesõnalised sätted, millega nähakse ette kohtuväline menetlus võimalikult lühikeste tähtaegade ja madalate kuludega.

- **Kontakt:** Jean-Pierre Faure

(Tel: 00 32 2 546 96 15 – e-post: jeanpierre.faure@eesc.europa.eu)

3. TÖÖSTUS JA UUENDUSTE GEVUS

- ***Euroopa tsemenditööstuse areng***

- **Raportöör:** Marian KRZAKLEWSKI (töötajad – PL)

- **Kaasraportöör:** Pavel ČINČERA (3. rühm – CZ)

- **Viide: teabearuanne** – CESE 1041/2007 fin rev

- **Põhipunktid**

Tsemenditööstusel on keskkonnale märkimisväärne mõju isegi siis, kui asjakohased vahendid ja eeskirju rakendatakse kõnealuses sektoris ning võetakse meetmeid enda keskkonnavalase profiili parandamiseks.

Parandada tuleks CO₂ heitkoguseid käsitlevat Euroopa poliitikat, pidades üksikasjalikumalt silmas tööstuse eripärasid ning võttes suuremal määral arvesse globaalset konteksti, et vältida järjest suuremast nõudlusest tulenevat importi Kyoto protokolliga mitteühinenud riikide vähemtõhusatest tehastest.

Kui kliimamuutuste vastu võitlemiseks kasutatavaid vahendeid asjakohaselt ei täiendata ega muudeta, võivad need kahjustada mitte ainult konkurentsivõimet, vaid paradoksaalsel moel ka keskkonda. Saastekvootide eraldamisele peaks eelnema analüüs, et seada jätkusuutlikud eesmärgid, vältida turumoonutusi ning motiveerida ettevõtjaid suurendama energiatõhusust ning vähendama nii CO₂ heitkoguseid. Heitkogustega kauplemise süsteem saab Kyoto protokolliga järgsel perioodil tõhusalt toimida üksnes juhul, kui see viiakse sisse ka kolmandates riikides ning kohandatakse sektori tasandil paremini maailmatasemele.

Jäätme põletustehnoloogiat ja uusi tehnoloogiaid, milles ühendatakse elektri ja tsemendi tootmine nn hübriidtehastes, kasutades saab sektor aidata kaasa fossiilkütuste kasutamise vähendamisele ja loodusvarade säilitamisele.

ELi institutsioonid ja tsemendisektori sotsiaalpartnerid peaksid tugevdama sektorisisest dialoogi nii ELi kui riiklikul tasandil, eelkõige seoses töötervishoiu ja tööohutuse probleemidega, seoses töötajate koolituse ja põhioskuste omandamise küsimustega, töökohtade kaotamise ohuga ettevõtete eeldatava ümberpaigutamise tõttu Kyoto protokolliga mitteühinenud riikidesse ning järjest suurema suundumusega importida tsementi nendest riikidest.

- **Kontakt:** *Pol Liemans*

(Tel: 00 32 2 546 82 15 – e-post: pol.liemans@eesc.europa.eu)

- ***Euroopa Liidu keskkonnaõigusaktid ja tööstuse muutused***

- **Raportöör:** Antonello PEZZINI (tööandjad – IT)
- **Kaasraportöör:** Maciej NOWICKI (3. rühm – PL)

- **Viide :** omaalgatuslik arvamus – CESE 1709/2007

- **Põhipunktid**

Komitee leiab, et kõik majandus- ja sotsiaalelus osalejad, kas avalikus või erasektoris, poliitikud ja ametiasutused, peavad olema täiesti teadlikud, et tegemist on uue

tööstusrevolutsiooniga, mis asetab elukvaliteedi ja keskkonna arengu keskele kohale ja nõuab uut, integreeritud lähenemisviisi loodusvarade planeerimisel, tootmisel, tarbimisel, samuti kaitsmisel ja majandamisel.

Komitee hinnangul tuleb kaitsev ja reaktiivne lähenemine kiiresti asendada otsustava ja proaktiivse käitumisega ja valmistuda tulevikuks, luues ELi ja liikmesriikide tasandil selge ja stabiilse positiivsete meetmete raamistiku jätkusuutlikul alusel.

Komitee arvates on oluline, et uued tööstuspoliitilised jätkusuutlikud algatused oleksid ELi tasandil integreeritud struktuurifondidesse, ühenduse uuendus-, teadustegevuse ja koolitusprogrammidesse ning asjakohastesse rahastamisvahenditesse.

Komitee tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et on vaja kiirendada konkreetsete lihtsustamismeetmete vastuvõtmist, eesmärgiga kõrvaldada mittevajalik koormus ja vähendada kulude suurenemist, mis on seotud kehtivatest keskkonnavalastest õigusaktidest tuleneva bürokraatliku ja tehnilise koormaga.

Nagu komitee, komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament on mitmel korral rõhutanud, on oluline vähendada ettevõtetel lasuvat halduskoormust ja bürokraatlikke kohustusi, et vabastada nende majanduslikud ja sotsiaalsed jõud, suunates need töökeskkonna ja tootmis- ning organisatsiooniliste struktuuride jätkusuutlikule ajakohastamisele.

– **Kontakt:**

(Tel: 00 32 2 546 86 28 – e-post: cemi@eesc.europa.eu)

• **Autotööstusektori areng**

- **Raportöör: Gustav ZÖHRER (töötajad – AT)**
- **Kaasraportöör: Manfred GLAHE (1. rühm – DE)**
- **Viide: teabearuanne – CESE 1065/2007 fin rev**

– **Põhipunktid**

Teabearuanne hõlmab nii lõpptootjaid (Original Equipment Manufacturer - OEM) kui ka autotööstuse komponentide tarnijaid.

Teabearuandes viiakse läbi kõnealuse sektori tulevikku suunatud ulatuslik analüüs, antakse ülevaade sektori arengust Euroopas viimase kümne aasta jooksul ning uuritakse üksikasjalikult nii sõidautode kui tarbesõidukite praeguseid tootmis- ja müügiarve.

Aruandes analüüsitakse ka autotööstuse komponentide tarnijate rolli ning seda, milline on selle sektori roll mootorsõidukisektori väärtus- ja tarneahelas. Aruandes antakse ülevaade ka sõidukitootjate ja autotööstuse komponentide tarnijate suhetest ning viimaste ees seisvatest väljakutsetest.

Komitee järeldused ja soovitused on järgmised:

Mootorsõidukitööstuse peamine väljakutse seisneb selles, kuidas kooskõlastada üksikisikute liikumise ja kaupade transportimise vajadus maksimaalsele suutlikkusele läheneva liiklustiheduse ning sellega seonduvate keskkonnamõjude ja turvalisusriskide ning toorainete vähesusega.

Komitee kutsub komisjoni üles algatama ulatusliku arutelu, millesse kaasataks tööstuse, kodanikuühiskonna ja poliitikavaldkonna erinevad huvirühmad ning ka teadusringkonnad, et arutada nägemusi transpordi tulevases kontseptsioonist ja selle ellurakendamist ning töötada välja konkreetsete projektid. Eesmärk peab olema uue tööstuspoliitika integreeritud lähenemisviis kõnealuse sektori jaoks.

Seoses väga kitsalt piiritletud ja seetõttu mittetäieliku statistilise määratlusega kutsutakse komisjoni üles teostama põhjalikumaid analüüse autotööstuse komponentide tarnimisega seotud, kuid seni käsitlemata valdkondades ning tööhõive arengu osas (tööhõivevõimalused, kvalifikatsioonid ja töötingimused).

Mootorsõidukisektorile kehtiv tulevane õigusraamistik peab lähtuma parema õigusloome põhimõttest. Vajalikud õigussätted on tarvis komisjonis (ka erinevate peadirektoraatide vahel) kooskõlastada ja olulised osapooled tuleb varakult konsultatsioonidesse kaasata.

ELi mootorsõidukitööstuse tulevik seisneb konkurentsisis, mis põhineb esmajoones uuendustel ja mitte kuludel.

Tuleb süvendada kootööd tootjate, komponentide tarnijate, inseneriteenuste ning ülikoolide ja tehnikakõrgkoolide vahel.

- **Kontakt:** *Amelia Muñoz*
(Tel: 00 32 2 546 83 73 – e-post: amelia.munozcabazon@eesc.europa.eu)
- ***Põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite müra tase C kategooria arvamus***
 - **Viide:** KOM(2007) 588 lõplik – 2007/0205 COD – CESE 1695/2007
 - **Kontakt:** *João Pereira dos Santos*
(Tel: 00 32 2 546 92 45 – e-post: joao.pereiradosantos@eesc.europa.eu)
- ***Roheline raamat laevade parema lammutamise kohta***
 - **Raportöör:** Richard ADAMS (erinevad elualad – UK)
 - **Viide:** KOM(2007) 269 lõplik – CESE 1701/2007

– **Põhipunktid**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut võtta nii rahvusvahelisel kui piirkondlikul tasandil meetmeid, et muuta esimesel võimalusel praegu kasutusel olevaid vastuvõetamatuid laevade lammutamise meetodeid.

Selge on see, et kasutuselt kõrvaldatud laevade lammutamine on keeruline teema. Näiteks annab see ühelt poolt olulise panuse odavat lammutusteenust pakkuvate arengumaade tööhõivesse ja toorainevarudesse. Teisalt tunnistab komitee, et tööohutuse, töö- ja keskkonnakaitsestandardite puudumine või isegi minimaalsel tasemel rakendamata jätmine on tugevalt seotud mõnede Lõuna-Aasia piirkondade struktuurilise vaesuse ning muude sotsiaalsete ja õiguslike probleemidega.

EMSK on seisukohal, et:

- EL peab kindlalt tagama, et tema kehtestatud merekaitse ja ohutusetagamise sätted – näiteks ühekordse põhja ja parrastega tankerite puhul – ei taanduks pelgale probleemide kandmisele arengumaadesse, vaid oleks ka tegelikkuses suunatud jäätmeveo määruse täielikule rakendamisele, sealhulgas Baseli konventsiooni ja Baseli keelu muudatuse ning selle põhimõtete kohaldamisele.
- Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kaudu tuleks kehtestada tugev rahvusvaheline eeskiri kasutuselt kõrvaldatud laevade tuvastamiseks, kontrollimiseks ja kõrvaldamiseks. Kõnealuse eeskirja täitmise peab tagama Baseli konventsioonis sätestatud kontrolliga samaväärse tasemega kontroll: arvestada tuleb kõiki asjaomaseid Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) standardeid, mitte lubada erandeid ning takistada kasutuselt kõrvaldatud ohtlike jätmetega laevade liikumist konventsiooniga mitteliitunud ning nõuetele vastavate rajatisteta maadesse.
- Samas kulub sellise Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kokkuleppe rakendamiseks mitmeid aastaid. Seega:
 - tuleb soodustada ja toetada laevaomanike omaalgatuslikke tõhusaid programme laevade kõrvaldamisega seotud probleemide vähendamiseks;
 - peab EL jõustama jäätmeveo määruse, et oma olemasolevaid õigusakte üheselt kohaldada. Sadamariikidel peab olema õigus määrata laev kasutuselt kõrvaldamisele.
 - EL peab ohutute ja keskkonnasõbralike lammutusrajatiste eesmärgil välja arendama kolmanda osapoole sertifitseerimise ning auditeerimise skeemi.
- Pikas perspektiivis mõjub positiivselt, kui juba laevade ehitamise ajal mõeldakse ringlussevõttu arvestavale disainile, olemasolevate ohtude määratlemisele ja võimalikult paljude toksiliste ainete asendamisele. EMSK toetab sellega seoses nii ELi ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kui laevaomanike ja -ehitajate pingutusi.

- **Kontakt:** *Yvette Azzopardi*
(Tel: 00 32 2 546 98 18 – e-post: yvette.azzopardi@eesc.europa.eu)

4. PÕLLUMAJANDUSPOLIITIKA

- ***Piiriülene tööjõud põllumajanduses***

- **Raportöör:** **Martin SIECKER (töötajad – NL)**

- **Viide:** **Omaalgatuslik arvamus – CESE 1698/2007**

- **Põhipunktid**

Kõnealusel arvamusel toob EMSK esile asjaolu, et võõrtöölisi koheldakse igas mõttes samamoodi nagu nende kohalikke kolleege, st võrdse töö eest võrdne palk, ning tagada tuleks ka võõrtööliste parem juurdepääs sotsiaalkindlustusele. See ei ole ainult töötajate sotsiaalhuvides, vaid ka tööandjate majanduslikes (õiglasel konkurentsitingimused kõigi jaoks) ja liikmesriikide finantshuvides (maksud).

EMSK peab vajalikuks, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, millega kehtestatakse ühtlustatud sanktsioonid nende tööandjate vastu, kes värbavad ebaseaduslikult riigis viibivaid kolmandate riikide kodanikke, kohaldataks ka tööandjate suhtes, kes värbavad ebaseaduslikult tööjõudu piirangutega riikidest. Lisaks peab EMSK väga oluliseks, et EL jälgiks tähelepanelikult mitte ainult direktiivi ülevõtmist kõigi liikmesriikide õigusaktidesse, vaid ka selle rakendamist praktikas.

EMSK avaldab rahulolu, et Euroopa Komisjon kiitis heaks ettepaneku Euroopa tööturu osapoolte läbiviidava uuringu kohta ehitusvaldkonnas, mis käsitleb töötamist (näiliselt) füüsilisest isikust ettevõtjana. Komitee märgib samuti rahuloluga, et komisjon on valmis kõnealust uuringut ka rahastama.

- **Kontakt:** *Jakob Andersen*
(Tel: 00 32 2 546 96 46 – e-post: jakob.andersen@eesc.europa.eu)

- ***Tööhõive põllumajanduses***

- **Raportöör:** **Hans-Joachim WILMS (töötajad – DE)**

- **Viide:** täiendav arvamus – CESE 1699/2007

- **Põhipunktid**

Käesolevas arvamusel rõhutab EMSK, et ELi tööturgu tuleb sotsiaalselt jätkusuutlikult arendada, st kõigil peab olema võimalus tööga elatist teenida. Kõnealust võimalust ohustab täiendav odav tööjõud kolmandatest riikidest. Põllumajandussektoris töötajaid tuleb nende päritolust sõltumata erinevates küsimustes võrdselt kohelda.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee leiab, lühiajalises perspektiivis tuleb tegutseda järgmistes valdkondades:

- tarvis on määratleda töö- ja majutustingimuste miinimumstandardid kõigi võõrtöötajate jaoks Euroopas;
- töö kaudu peab võõrtöötajatele olema tagatud ulatuslik sotsiaalne kaitse (sh pensioniõiguste omandamine);
- ka hooajatöölised tuleb kaasata kvalifikatsiooniskeemidesse;
- võõrtöötajad peavad saama teavet töötingimuste ja oma õiguste kohta.

Komitee arvates puudub Euroopa põllumajanduses läbipaistvus tööhõive ulatuse ja sotsiaalsete standardite kohta. Seeläbi tekivad konkurentsimoonutused. EMSK toob esile, et üks vahend taas ausa konkurentsini jõudmiseks on ettevõtete sertifitseerimine sotsiaalsete kriteeriumide alusel.

- **Kontakt:** Jakob Andersen
(Tel: 00 32 2 546 96 46 – e-post: jakob.andersen@eesc.europa.eu)

- ***Veinituru ühise korralduse reform***

- **Raportöör:** Adalbert KIENLE (tööandjad – DE)
- **Viide:** KOM(2007) 372 lõplik – 2007/0138 CNS – CESE 1703/2007

- **Põhipunktid**

Komitee juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liidu viinamarjakasvatuse on umbes 1,5 miljoni valdavalt väikese pereettevõtte eksistentsi alus ja annab vähemalt hooajaliselt tööd enam kui 2,5 miljonile töötajale. Seetõttu pöörab komitee erilist tähelepanu asjaolule, et reformi puhul eelistataks meetmeid, mis mõjuvad positiivselt viinamarjakasvatavate sissetulekule ning tööhõivevõimalustele Euroopa viinamarjakasvatuses.

Komitee ei pea võimalikuks kohest sekkumismeetmete lõpetamist. Seetõttu soovib ta, et riiklike assigneeringute raames oleks järkjärgulise ülemineku perioodil aastatel 2008–2010 võimalik pakkuda destilleerimistoetusi kangete alkoholsete jookide tootmiseks ning toetusi ajutisele eraladustamisele.

Komitee on seisukohal, et Rahvusvahelise Veini ameti standarditest lähtumine veinivalmistustavade puhul tuleb järjekindlamalt lülitada kahepoolsete või rahvusvaheliste ärilepingute strateegilisse suunitlusse. Kõikide maailmas tunnustatud valmistusviiside heakskiitmine impordiveinide puhul on vastuolus nõudmisega, et Euroopa veinide puhul järgitaks senisest rangemalt Rahvusvahelise Veini ameti standardeid. Muidu soodustatakse veelgi rohkem konkurentsimoonutamist. Lisaks ei nõustu komitee ettepanekuga lubada eksporditavate veinide puhul kasutada veinivalmistamistavasid, mis on siseturul turustamisel keelatud.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab tõsiasi, et komisjon on muutnud väljajuurimist käsitlevaid eeskirjade ettepanekuid ja vähendanud asjaomast eelarvet. Komitee tunnustab väljajuurimise olulisust turukorraldusvahendina, mida tuleb pakkuda riiklike või piirkondlike struktuuriprogrammide osana ühenduse üldraamistikus ja mille rakendamine peaks piirduma 3–5 aastaga. Väljajuurimist tuleb pakkuda vabatahtliku meetmena viinamarjakasvatuse lõpetamiseks selleks ebasobivatel maa-aladel ja mitteelujõuliste viinamarjakasvatuste tegevuse lõpetamiseks kaasneva sotsiaalse mõju vähendamiseks.

Komiteel on hea meel tõdeda, et komisjon on muutnud uute istanduste rajamise ajutise keelu tühistamise esialgset ajakava. Komitee on siiski vastu istutuseeskirjade täielikule liberaliseerimisele (ka tähtaja edasilükkamisel), kuna sellega seatakse ohtu veinituru reformi majanduslikud, sotsiaalsed, keskkonnapoliitilised ja maastiku hoidmise eesmärgid. Viinamarjakasvatuse üleviimist traditsioonilistelt viinamarjakasvatuse aladelt odavamalt majandatavatele pindadele ei saa toetada viinamarjakasvatuspriirkondade tööhõive, majanduse ja infrastruktuuri, samuti sotsiaalse struktuuri, keskkonna ja looduskeskkonna kaitsega seonduva üldise vastutuse tõttu.

Komitee kutsub komisjoni üles nägema ette riiklikes assigneeringutes meetmeid tarbijate teavitamiseks ja müügi edendamiseks mitte üksnes eksporditurgudel, vaid ka siseturul. Sealjuures tuleb erilist tähelepanu pöörata mitmekülgse teabe andmisele mõõduka veinitarbimise kui tervisliku toitumise ja kaasaegse elustiili osa positiivsete külgede kohta.

Komitee rõhutab, et teavitamis- ja edendamismeetmed peavad hõlmama kõiki viinamarjadest valmistatavaid tooteid.

- **Kontakt:** *Arturo Iniguez Yuste*
(Tel: 00 32 2 546 87 68 – e-post: arturo.iniguez@eesc.europa.eu)
- **Põllumajandus eriliste ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondades**
- **Raportöör:** Gilbert BROS (erinevad elualad – FR)
- **Viide:** omaalgatuslikku arvamust täiendav arvamus – CESE 1704/2007
- **Kontakt:** *Eleonora di Nicolantonio*
(Tel: 00 32 2 546 94 54 – e-post: eleonora.dinicolantonio@eesc.europa.eu)

5. SOTSIAALNE KAITSE

- **Põlvkondadevaheline solidaarsus**
- **Raportöör:** Luca JAHIER (Erinevad elualad – IT)
- **Viide:** KOM(2007) 244 lõplik – CESE 1711/2007

– **Põhipunktid**

EMSK tervitab komisjoni teatist, milles esitatakse konkreetne meetmete kava, et anda pereliidule kuju.

Tulevikus tuleb igal juhul tähelepanu pöörata sellele, et see uus töövaldkond ei jääks tagaplaanile.

Üldjoontes on oluline reaalselt tunnustada praktilist ja kaalukat panust, mille pered jätkuvalt annavad meie ühiskonnas. EMSK toetab Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi juurde rajatavat perepoliitika parimate tavade vaatluskeskust.

Lisaks tuleb tähelepanu pöörata sellele, et vaatluskeskus ei keskenduks pereküsimustele mitte ainult seoses tööeluga, vaid oleks suunatud pigem nii, et ta saaks välja selgitada perekondade ja põlvkondade täpsed vajadused. Eristat tähelepanu väärib ettepanek, milles nõuti beebikaupadele kohaldatavate käibemaksu määrade läbivaatamist.

– **Kontakt:** Pierluigi Brombo

(Tel: 00 32 2 546 97 18 – e-post: pierluigi.brombo@eesc.europa.eu)

• **Lemmikloomade tervishoiunõuded**

C kategooria arvamus

– **Viide:** KOM(2007) 572 lõplik – 2007/0202 COD – CESE 1705/2007

– **Kontakt:** Eleonora di Nicolantonio

(Tel: 00 32 2 546 94 54 – e-post: eleonora.dinicolantonio@eesc.europa.eu)

6. **RÄNNE**

• **Ränne ja areng: võimalused ja väljakutsed**

– **Raportöör:** Sukhdev SHARMA (erinevad elualad – UK)

– **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1713/2007

– **Põhipunktid**

- **Komitee omaalgatuslikus arvamuses „Ränne ja areng: võimalused ja väljakutsed” uuritakse, kuidas võiks rännet kasutada arengut soodustava vahendina.**
- **Komitee jõuab arvamusele, et rändajatel on rahaülekannete kaudu oluline roll oma päritoluriigi vaesuse leevendamisel.**
- **Et nende rahaülekannete mõju suurendada, on vaja alandada ülekannete kulusid ja lihtsustada nende voogu.**
- **Komitee arvamuses rõhutatakse sisserändajate kogukonna kesk- ja pikaajalist tähtsust oma päritoluriigi arengule.**

- Sellega seoses peaksid rahvusvaheline kogukond ja arenguagentuurid tegema rohkem koostööd sisserändajate kogukonnaga, et aidata neil oma suutlikkust suurendada. Seetõttu toetab komitee rände ja arengu fondi loomist.
- Komitee kutsub kõiki asjaosalisi üles võtma vajalikke meetmeid ajude äravoolu mõju leevendamiseks.
- Arvamuses väidetakse, et korduv- ja virtuaalse rände soodustamine parandab sisserändajate kogukondade suutlikkust, luues samas ajustrusti nende päritoluriigis.
- Komitee kutsub üles pöörama rohkem tähelepanu piirkondlikele lähenemistele rändele ja arengule, näiteks nagu seda juba teeb Aafrika Liit.
- Rände- ja arengupoliitika tuleks siduda teiste asjakohaste poliitikavaldkondadega.
- Komitee peab vajalikuks saavutada liikmesriikide ja ELi rändepoliitikate ühtsus.

– *Kontakt: Susanna Baizou*

(Tel: 00 32 2 546 98 45 – e-post: susanna.baizou@eesc.europa.eu)

7. ORGANISEERITUD KODANIKUÜHISKONNA ROLL MOLDOVAS

- *Organiseeritud kodanikuühiskonna roll Euroopa Liidu ja Moldova suhetes*

– **Raportöör:** Evelyne PICHENOT (erinevad elualad – FR)

– **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1714/2007

– **Põhipunktid**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee rõhutab, et Euroopa Liidu ja Moldova tegevuskava õnnestumine naabruspoliitika raames on tugevalt seotud suutlikkusega luua kontakt kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja kaasata nad tegevuskava elluviimisesse

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib Moldova kodanikuühiskonnaga rajada püsivad ja tulevikku vaatavad suhted, alustades suhete struktureerimisest. Selleks korraldab EMSK ürituse, kuhu kaasatakse kohalikud ja piirkondlikud osavõtjad ning selle eesmärk on:

- hinnata Moldovas olemasolevaid teabe- ja nõupidamismehhanisme nii valitsuse kui Euroopa poolelt, võttes arvesse 2005.–2008. aasta tegevuskava elluviimise kokkuvõtet;
- valmistada ette ja koolitada kodanikuühiskonda, eesmärgiga jätkata partnerlust pärast 2008. aastat.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee loodab lähitulevikus Moldova kodanikuühiskonna suuremat osalemist dialoogis Lääne-Balkani riikidega ja Musta mere piirkonnaga, eriti selles strateegilises ruumis toimuva piirkondade ja riikidevahelise koostöö kaudu. Euroopa Liidu ja Moldova koostöö on osa süvendatud koostööst lähedalasuvate riikide, eelkõige Venemaaga.

- **Kontakt:** Raffaele Del Fiore
(Tel: 00 32 2 546 97 94 – e-post: raffaele.delfiore@eesc.europa.eu)

8. SÄÄSTEV ARENG

- **Kliimamuutustega kohanemine – võimalused ELi meetmete võtmiseks (roheline raamat)**

- **Raportöör:** Frederic Adrian OSBORN (erinevad elualad – UK)

- **Viide:** KOM(2007) 354 lõplik – CESE 1702/2007

- **Põhipunktid**

Komitee arvates tuleks Euroopa ja liikmesriikide kohanemisstrateegiate väljatöötamisel arvestada järgmisi olulisi aspekte:

- strateegiates tuleks kavandada kõiki rohelises raamatus nimetatud valdkondi, nagu rannakaitse, üleujutused ja põud, veevarud, tulekahjud, rahvatervis, põllumajandus ja bioloogiline mitmekesisus, maakasutus ja infrastruktuuride planeerimine, ehitus jne;
- kohanemisvajadusele tuleks edaspidiste programmide puhul eraldada Euroopa eelarves oluliselt suurem osa ning seda tuleks arvestada programmide ja projektide hindamisel;
- nii Euroopa kui ka liikmesriigid peaksid eraldama märkimisväärseid uusi ja täiendavaid ressursse, et toetada kohanemist arenguriikides;
- leevendus- ja kohanemisstrateegiad peavad omavahel kokku sobima ja üksteist täiendama. Riskihindamisest ja -juhtimisest peaks saama prioriteetide seadmisel otsustava tähtsusega vahend;
- tunduvalt tuleks laiendada Euroopa kliimamuutuste mõjude ja nendega kohanemise alaseid teaduslikke uuringuid;
- rohkem tuleks kaasata Euroopa kodanikuühiskonda, sh tarbijaid ja üldsust, et laiem üldsus mõistaks paremini kliimamuutuste probleeme ning et saavutada käitumises muutusi, mis on vajalikud kliimamuutuste süvenemise piiramiseks ja nüüdseks juba vältimatute muutustega kohanemiseks;

- tuleks luua sõltumatu organ, kes jälgiks kliimamuutustega kohanemise ja leevendavate meetmete edusamme Euroopas ja avaldaks survet vajalike meetmete võtmiseks ja kohustuste elluviimiseks.

– **Kontakt:** Annika Korzinek

(Tel: 00 32 2 546 80 65 – e-post: annika.korzinek@eesc.europa.eu)

- **Roheline raamat „Turupõhised vahendid keskkonnapoliitikas”**

- **Raportöör:** Lutz RIBBE (erinevad elualad – DE)

- **Viide:** KOM(2007)140 lõplik – CESE 1697/2007

- **Põhipunktid**

Ehkki komitee toetab esitatud argumente ja peab neid otstarbekaks ja õigeks, oleks komitee oodanud roheliselt raamatult, mida kaua ette valmistati ning mille ilmumist korduvalt edasi lükati, suuremat selgust turupõhiste vahendite kavandatava tulevase rakendamise osas. Turupõhiste vahenditena mõistetakse makse, tasusid, sihtotstarbelisi toetusi ja kaubeldavaid lubasid.

Seetõttu palub komitee komisjonil kasutada roheline raamatuga käivitatud avalikku arutelu selleks, et konkreetsete näidete varal selgitada välja erinevate vahendite võimalused, mõjud ja ka piirid. Arutelu töö maksustamise vähendamisest ja selle kompenseerimisest keskkonnakahjulike tegevuste maksustamisest saadava tuluga on hilinevad.

EMSK peab äärmiselt oluliseks, et lubatud uuring keskkonnakahjulike toetuste kohta esitataks viivitusega ning et sellised toetused kaotatakse nii kiiresti kui võimalik. Komitee arvates moonutavad keskkonnakahjulikud toetused oluliselt konkurentsi ja selline avalike ressursside väär jaotamine on täiesti vastuvõetamatu.

- **Kontakt:** Arturo Iniguez Yuste

(Tel: 00 32 2 546 87 68 – e-post: arturo.iniguez@eesc.europa.eu)

- **Riiklike säästva arengu nõukogude roll**

- **Raportöör:** Roman HAKEN (erinevad elualad – CZ)

- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1700/2007

- **Põhipunktid**

ELi riiklike säästva arengu nõukogude ülevaade loob väga mitmekesise pildi. Mõnes liikmesriigis riiklikud nõukogud kas puuduvad või ei ole aktiivsed. Aktiivsed nõukogud on aga oma pädevusvaldkonna, koosseisu, sõltumatuse, vahendite ja tehtava töö mõju poolest märkimisväärselt erinevad.

Järgides nende liikmesriikide positiivseid kogemusi, millel on tugevad riiklikud säästva arengu nõukogud, kutsub Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kõiki liikmesriike üles tugevdama oma nõukogusid või looma toimivad ja tõhusad nõukogud seal, kus neid veel ei ole.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib, et nõukogud peaksid:

- kaasama asjaomase ühiskonna kõikide peamiste sektorite esindajaid,
- olema piisavalt sõltumatud valitsusest,
- etendama olulist rolli säästva arengu strateegiate kujundamisel ja nende rakendamise jälgimisel,
- olema piisavalt rahastatud, et nad saaksid pakkuda aruteludele ja otsustusprotsessile tõelist lisaväärtust,
- vahetama kogemusi ja parimaid tavasid ning jätkama omavahel avatud dialoogi, eelkõige Euroopa keskkonna ja säästva arengu nõukodade (EEAC) võrgustiku tugevdamise kaudu.

– **Kontakt:** Annika Korzinek

(Tel: 00 32 2 546 80 65 – e-post: annika.korzinek@eesc.europa.eu)

9. TARBIJAKAITSE

- ***Järgmiste tasandite õigusaktid / ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine***

C kategooria arvamus

– Viide: KOM(2007) 611 + 613 lõplik – 2007/0212/0213 COD – CESE 1706/2007

– **Põhipunktid**

Komitee kiidab kõnealuste ettepanekute sisu heaks ja arvab, et need ei vaja komitee kommentaare.

Selle asemel avaldab komitee oma seisukohad Euroopa Komisjoni ettepaneku¹ kohta arvamuses², mis on koostamisel ja mis kavandatakse vastu võtta komitee täiskogu 2008. aasta märtsis toimuval istungjärgul.

– **Kontakt:** Maarit Laurila

¹ Ettepanek: Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise ning direktiivi 67/548/EMÜ ja määruse (EÜ) nr 1907/2006 muutmise kohta, KOM(2007)355 lõplik

² NAT/367 – Raportöör David Sears

(Tel: 00 32 2 546 97 39 – e-post: maarit.laurila@eesc.europa.eu)

10. SOTSIAALNE ÜHTEKUULUVUS

- ***Neljas aruanne majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta***

- **Raportöör:** Olivier DERRUINE (töötajad – BE)

- **Viide:** KOM(2007) 273 lõplik – CESE 1712/2007

- **Põhipunktid**

Neljas aruanne, mis avaldati kahe programmiperioodi vahel ning kus antakse seega esialgne hinnang Euroopa ühtekuuluvuspoliitika 2007.–2013. aasta programmi mõjule, kujutab endast nii seni saavutatut analüüsi kui ka lähtepunkti tulevaseks aruteluks (vt allpool).

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee avaldab Euroopa Komisjonile kiitust kvaliteedi ja üksikasjalikkuse eest, mida saavutati käesolevas aruandes, ta kiidab samuti heaks komisjoni algatuse korraldada ulatuslik arutelu ühtekuuluvuspoliitika tuleviku teemal. Komitee arvamus sisaldab mitmeid vastuseid komisjoni esitatud küsimustele.

Komisjon väidab, et erinevused Euroopas on vähenenud ning vähenevad ka edaspidi. Aruandes teatatakse, et järgmise programmiperioodi alguses ületavad üheksa kaheteistkümnest liikmesriigist, mis ühinesid Euroopa Liiduga 2004. ja 2007. aastal, 75 % Euroopa Liidu keskmisest SKT-st elaniku kohta. See mõõdupuu muutub tühiseks. Komitee on arvamusel, et sellele küsimusele peaks mõtlema juba praegu.

Seoses ühtekuuluvuspoliitikas kasutatavate majanduslike näitajate küsimusega teeb komitee ettepaneku kasutada struktuurifondide järgmisel jagamisperioodil sisemajanduse kogutoodangu (SKT) majandusnäitaja asemel rahvamajanduse kogutulu. Eesmärk on saada parem ülevaade elust piirkondades, jättes kõrvale linna töölekäijate ja välismaale otseinvesteeringute mõjud, mis kasvavad piirkonna SKP-d, aga mitte jõukust, sest (a) linna töölekäijad kulutavad oma sissetuleku oma päritolupiirkonnas ja (b) kasumid suunatakse tihti emaaettevõttesse tagasi.

Komitee arvamuses on ära toodud kolm Euroopa ruumilise planeerimise vaatlusvõrgustiku koostatud kaarti, mis illustreerivad väga piltlikult polariseerumist ja järjest kasvavat suurlinnastumist, mis toimuks 2030. aastaks, kui Lissaboni strateegiat arendatakse edasi praeguses suunas. ESPON koostas ka ühe võimaliku ühtekuuluvusele keskenduva stsenaariumi ning sellele lisatud kaardil on selgelt näidatud, kuidas on võimalik majanduskeskust laiendada ja luua uusi arengukeskusi (Läänemere piirkond, Viini, Berliini, Varssavi ja Budapestiga piirnev idapoolne ala, Lõuna-Prantsusmaa ja Kataloonia). Selles osas tuleb komitee meelde, kui oluline on harmoonilise arengu kontekstis arendada ja rakendada kahetasandilist polütsentrismi, et vältida polariseerumise negatiivseid mõjusid.

Komitee käsitleb ka partnerluse küsimust ja kahetseb väga, et kõnealuse arutelu raames ei käsitleta sotsiaalpartnerite ja organiseeritud kodanikuühiskonna rolli struktuurifondide määratlemisel, väljatöötamisel ja rakendamisel. Kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerimist tuleb riiklikul ja piirkondlikul tasandil parandada, nt tuleb suurendada dokumentidele vastamise kiirust ja nende märkusi tuleb tõsisemalt arvesse võtta.

– **Kontakt:** Marco Thyssen

(Tel: 00 32 2 546 84 11 – e-post: marco.thyssen@eesc.europa.eu)

11. MAKSUPOLIITIKA

- ***Maksuõiguses territoriaalsuse põhimõtte rakendamise mõju tööstuse muutustele***

- **Raportöör:** Robert SCHADECK (erinevad eluavad – LU)

- **Kaasraportöör:** Bernard GAY (1. rühm – FR)

- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1708/2007

– Põhipunktid

Tuleb hoolitseda selle eest, et territoriaalsuse põhimõtte kohaldamisel maksuõiguses oleks Euroopa tasandil tööstuse muutustele positiivne mõju. Komitee märgib siiski, et maksundus ei ole investeerimisotsuste tegemisel väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes (VKEd) määrava tähtsusega, kuid selle mõju on palju suurem rahvusvaheliste ettevõtete puhul.

Maksukonkurents liikmesriikide vahel eeldab eeskirju läbipaistvuse saavutamiseks ning võimalike kuritarvitamiste ja kahjulike tavade kindlakstegemist. Kui liikmesriigid ei koordineeri otsest maksustamist, siis jõutakse maksuvabastuste, kuritarvituste või ühtse turu toimimise moonutusteni. Samamoodi viib see ebastabiilsuse või lausa ELi üldiste maksutulude õõnestamiseni. Euroopa Liidu sisene piiramatu maksukonkurents võib suurendada maksukoormust kõige vähem liikuvate maksumaksjate jaoks ja muuta maksukoormuse jaotust, mis võib kahjustada sotsiaalset ühtekuuluvust. VKEd ja teenuseid pakkuvad ettevõtted on maksukonkurentsi kasu saamisel kõige halvemas olukorras. Komitee pooldab tugisüsteemi loomist, et aidata neid ettevõtteid rahvusvahelises ettevõtluses.

Maksukoormuse ülekandmine kõige vähem liikuvatele tootmisteguritele võib asjaomase ettevõtte võrreldes väliskonkurentidega vähem konkurentsivõimeliseks muuta. Koormuse ülekandmise all võib kannatada liikmesriigi sisemajanduse kogutoodangu kasvumäär, mis võib viia riigi investeerimisvõime languseni. Kuigi maksukonkurents sunnib liikmesriike avaliku sektori kulusid paremini haldama, ei tohiks seda teha avalike teenuste hulga ja kvaliteedi arvelt.

Komitee toetab liikmesriikide pingutusi kaotada hiljemalt 2010. aastaks terve rida kahjulikke maksusüsteeme ja kutsub ta komisjoni üles jätkama sellesuunalist tegevust. Komitee toetab ka

komisjoni põhimõtet, mille kohaselt riigiabi, sh ettevõtetele valikuliselt antud maksusoodustused, kannaks tööstuse muutuste ja territoriaalse arengu jätkusuutlikkuse eesmärki, olles samas kooskõlas konkurentsipoliitikaga .

Komitee leiab, et ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi (CCCTB) loomine võimaldaks siseturu potentsiaali maksimaalselt ära kasutada, säilitades samas liikmesriikide iseseisva maksupoliitika. Komitee peab soovitavaks, et selle vabatahtliku projektiga liituksid võimalikult paljud liikmesriigid ja et nad rakendaksid ühise süsteemi ja liikmesriikide oma süsteemide paralleelse kasutuseloleku perioodi lõppedes kõigile maksumaksjatele ühtset maksubaasi. Lisaks tasub uurida ka, kuidas ühine maksubaas mõjutab maksumäärasid, mille erinevused võivad suurened. Kui erinevused suurenevad, võiks määrata kindlaks kõige madalama määra

Komitee peab võitlust pettuse vastu prioriteetseks. Lõpetuseks soovitab komitee komisjonil rohkem jälgida maksutavasid teatud „maksuparadiisides”.

- **Kontakt:** *José Miguel Cólera Rodríguez*
(Tel: 00 32 2 546 96 29 – e-post: josemiguel.colerarodriguez@eesc.europa.eu)

- ***Tubakatoodetele kohaldatav aktsiis***

C kategooria arvamus

- **Viide:** KOM(2007) 587 lõplik – CESE 1716/2007

- **Kontakt:** *Imola Bedo*
(Tel: 00 32 2 546 83 62 – e-post: imola.bedo@eesc.europa.eu)

12. EUROOPA LIIDU ÕIGUSAKTID

- ***Mõõtiühikud***

- **Raportöör:** CASSIDY (tööandjad – UK)

- **Viide:** KOM(2007) 510 lõplik – 2007/0187 COD – CESE 1694/2007

- **Kontakt:** *Claudia Drewes-Wran*
(Tel: 00 32 2 546 80 67 – e-post: Claudia.dreweswran@eesc.europa.eu)